

trebno: stari naj vztrajajo, a mladi naj nastopajo v združnem delu.

Pozivam zato posebno našo mladino, katere je po številu in kakovosti več kot pred 40 leti, da vstopa v združni pokret. Naj nas ne plašijo neuspehi, nesreče v preteklosti, temveč naj nas dviga in bodri ono dobro, ki ga je združništvo v zadnjih 40 letih prineslo slovenskemu narodu, kateremu moramo vsi in povsod služiti.

Zahvala

Hvala vsem dosedanjim združnim delavcem za njih delo in trud, a mladim in novim kličem: Na plan!

Po jubilejnem govoru

Pomembna pozdrava in častitke

Ko je končal g. predsednik jubilejni govor, so bili zborovalci deležni dveh pomembnih pozdravov. V imenu Glavne združne zveze ter Glavne zveze hrvatskih gospodarskih združenj iz Zagreba je častital slovenski Združni zvezi g. Avgustin Juretič, v imenu Glavne zveze srbskih kmetijskih združenj iz Beograda je izrekel pozdrave in častitke njen upravnik g. Miletič.

Poročila in volitve

Obširnemu poročilu načelstva o poslovanju Združne zveze v preteklem poslovnem letu sta sledili poročili nadzorstva in o računskem zaključku, ki je nudilo delegatom jasno sliko o položaju Združne zveze.

Veliko in malo v mestu in na deželi, vse hoče v obilni meri uživati čudovito sonce. Toda Vašo na mraz navajeno kožo treba najprej zavarovati z NIVEO, ker tedaj bo ostala sveža in zdrava. Zato nikar ne pozabite okrepčati svojo kožo z NIVEO, preden greste iz hiše.

208

Jubilejno zasedanje so zaključile volitve uprave in nadzorstva, pri katerih sta bila z vzklikom izvoljena dosednji upravni in nadzorni odbor.

Občni zbor je potekel v najlepšem redu in v veliko zadovoljstvo združnikov.

v Črno. Nasproti sta se mu pripeljala na motociklu 36 letni krojaški mojster Anton Bernikar in 31 letni elektromehanik Jožef Gutenbergberger iz Mežice. Motorno kolo je zadelo v tovorni avto, kar je povzročilo smrtno nesrečo. Gutenbergbergerja je pogel sunek z zasilnega sedea ob karoserijo, od tam pa je odletel v obcestni jarek in je treščil z glavo ob drevo tako hudo, da je obležal pri pridi mrtev. Bernikar je dobil zelo nevarne poškodbe in je bil takoj prepeljan v bolnišnico v Črno. Vozač avtomobila je bil aretiran, ker nima šoferskega izpita.

Mlada kolesarja ponesrečila. Posestnikova sinova 14 letni Franc in 12 letni Adolf Predan s Slivniškega Pohorja sta se peljala na enem kolesu navzdol po Pohorski cesti. Nankrat je odpovedala zavora na kolesu in kolesarja sta brzela po strmini, dokler se nista zaletela v nek osebn avto, ki jima je privozil nasproti. Fanta sta dobila hude poškodbe in so ju prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Pri čiščenju slivovih sodov se trije zadušili. Pri žganjarji Franca Sommerja, ki se je preselil pred leti iz Drobetinec v Apački kotlini v nemško Radgono, so bili že dalje časa zaposleni delavci: 28 letni Adolf Žigert, nemški državljani, stanujoč v Gornji Radgoni, ter jugoslovanska državljana 18 letni Merčnik, posestnikov sin iz Polič pri Gornji Radgoni, in 28 letni Franc Majer, posestnikov sin iz Konjišča v Apački kotlini. Omenjeni so bili zaposleni z izpraznjevanjem in čiščenjem vel-

Novice iz domačih krajev

Štrašna toča v Dravski dolini. Zadnje nedeljo je bilo precej soparno. Soparica je napovedovala hudo uro za popoldan, kar se je žal tudi zgodilo. Okrog treh so se premetavali nad Dravsko dolino najhujše obetajoči oblaki. Z nevihto in nalivom se je izsula kot oreh debela toča nad Rušami in okolico. Najhujše je udarilo kraj Bezeno pri Rušah. Toča je popolnoma oklestila sadovnjake ter vinograde. Vrtovi zgledajo kot da bi jih zbil s cepmi. Najbolj so trpele njive in hmeljski nasadi. Razna žita so bila tik pred žetvijo, katero je opravila toča. Žita so tako zbita, da se niti dognati ne da, kaj je zorelo na njivi. Koruza, krompir in fižol so popolnoma uničeni. S travnikov so k sreči že pospravili po večini seno, da so vsaj to rešili pred uničenjem. Vsega pomilovanja vredni ljudje so obupani in so glede prehrane navezani na nujno pomoč. Tako hudega udarca z ledenim bičem, kakor so ga doživeli zadnje nedeljo po-

poldne, ne pomnijo najstarejši ljudje v Dravski dolini.

V bolnišnico v Slovenjgradec oddani ponesrečenci. 14 letnemu Andreju Plešivčniku iz Razborja je stopil bik na nogo in mu jo zlomil. — Pri posestniku Fricu Robniku v Hudem kotu je delal plohe delavec Ludovik Jevšnik. Po nesreči mu je spodrsnila sekira in se je hudo vsekala v levo nogo. — 14 letni dijak Ivan Tišler, sin trgovca v Velenju, se je igral s petardo, ki se mu je razpočila v roki, mu odtrgala dva prsta na levi in mu tudi roko hudo poškodovala. Imenovani poškodovanci so se zatekli po zdravniško pomoč v bolnišnico v Slovenjgradec.

Usodno trčenje motocikla in tovornega avtomobila. Na ovinku med Mežico in Prevaljami blizu Trčeve žage sta trčila motorno kolo in tovorni avto. Iz Prevalj je vozil s tovornim avtomobilom prevaljskega trgovca Pečaja 18 letni trgovski pomočnik Albin Lah

domestek za papir. Lesna masa in celuloza se dobiva iz Skandinavije čedalje težje in sta seveda tudi čedalje dražji, zato so ameriški učenjaki delali poskuse, kako bi našli nadomestek za omenjeni dve snovi. Našli so pripravno glino, ki se da valjati v tanke lističe. Ko se dobro posuše, se lahko ravnao kakor papir. To je alsifilm. Njegova slaba stran je v tem, da se rad lomí, toda s primesjo nekoliko celuloze se ta pomanjkljivost kaj lahko odstrani. Novi nadomestek se da barvati v poljubni barvi, lahko pa se zvalja tako tanko, da je prozoren in prosojen. Če je vse tako, kakor pravi Američani, potem se nam poslej ni več bati, da bi potreba po časopisnem papirju zatrla vse gozdove naše zemlje.

V pisarni je na mizi našel kup novih spisov. Sedel je in nervozno začel prelistavati. Nekatere spise je moral podpisati. Roka se mu je pri vsakem podpisu stresla, ker se je spomnil na smrtno obsodbo Fedorja, Nataše in Petra, ki jo je bil podpisal. Pregnati je hotel spomin na dogodke v Balti, a ni mogel. Nazadnje je odrinil spise od sebe. Ni mogel delati...

Za dnevom je prišla noč. Ta je bila še hujša. Soba je bila temna. Klavs je ležal vznak in strmél v strop. Zmučen je bil, ker je bil ves popoldan na konju, toda zaspati ni mogel. Zdelo se mu je, da vstajajo pošasti in se mu v temi bližajo. Zamižal je, da jih ne bi videl. To ni pomagalo. Pošasti so tudi sedaj silile vanj. Komisar je šele proti jutru zadremal. A tudi v spanju ni imel miru, ker so ga mučile grozne sanje.

Naslednje dni in noči je Klavs še bolj trpel. Njegove zadnje žrtve so ga nenehoma spremljale. Povsod je videl tri blede obraze, tri krvava trupla. Zlasti Fedorjev in Natašin obraz sta ga preganjala...

Divji, trdosrčni Klavs Rišin, ki je že nad deset let pomenil samo brezčuten člen v boljševiškem ustroju in je kot del jeklenega stroja brezdušno izvrševal ukaze sovjetskega režima, se je sedaj tresel. Čutiti je začel, da ni brezčuten člen in del stroja. Vse bolj se je vzbujala v njem zavest, da v prsih deluje neka sila, ki je ni mogoče za vedno zadušiti.

Ves pretresen je začel razmišljati. V duhu je pre-

gledal ves boljševiški nauk. Nato se je zamislil v dela, ki so jih izvršili boljševiki, in ki jih je sam izvršil za uresničenje tega nauka. V čem je obstajalo njegovo delo? Zadušil je nešteto uporov, požgal na stotine vasi, pobil na tisoče ljudi. Isto so storili vsi drugi voditelji. In uspeh? Mnogo večja beda, kakor prej...

Zadnje žrtve so bile Fedor, Nataša, Peter. Kaj so storili? Fedorja so hoteli boljševiški delavci ubiti. Nataša ga je hotela rešiti in je poklicala ljudi na pomoč. Ti so enega delavca in šubina ubili. Ali vse to ni bila samo-obramba?...

Čim bolj se je Klavs poglobil v vse to, tem bolj se je v njegovi notranjosti rušilo, kar je bil zgradil v njem boljševiški nauk. Malik krvave komunistične svetovne revolucije ja padel. Klavs je uvidel, da požiganje in pobijanje nikdar ne bosta ustvarila napovedanega boljševiškega raja.

V tem trenutku je dozorel v srcu ljudskega komisarja Klavs Rišina važen sklep...

★

V mraku šestega dne je drvel iz Odese proti Balti avto ljudskega komisarja Klavs Rišina. Za krmilom je sedel sam Klavs. Vozil je z največjo brzino, kakor da bi imel zelo važne opravke in bi se mu mudilo.

Ko je v daljavi zagledal obrise zvonika in hiš, je zmanjšal brzino. S ceste je zavil na stezo, ki je bila na

kih kadi, ki služijo za kvašenje sliv in žganje. Pri tem delu so v kadi razvijajoči se plini vse tri delavce omamili ter zažigali. Ko so jih potegnili iz kadi, so bili že vsi trije mrtvi. Vsi poskusi reševalcev so bili zaman.

Posestnik padel pod voz. Jurij Stebarnak, 58 letni posestnik v Konjicah, je padel pod voz in mu je zlomilo kolo nogo. Poškodovanega so oddali v celjsko bolnišnico.

Strašna nesreča posestnika na železniški postaji. 27 letni posestnik Franc Geršak iz Rajhenburga ob Savi je bil na straži pred celjsko postajo in se je sprehajal med tračnicami ter je prezrl prihod tovornega vlaka iz Maribora. Lokomotiva ga je podrla ter vlekla nekaj metrov s seboj. Zlomilo mu je levo nogo v kolku, desno nogo v členku ter desno roko in povrhu ima še poškodbe na glavi. V bolnišnici so ponesrečenemu koj odrezali nogo, a je upanje, da bo okreval. Geršak se je dobrih 14 dni pred hudo nesrečo poročil.

Podsut in poškodovan. Rudolf Zagozda, 37 letni delavec iz Začreta pri Škofji vasi v celjski okolici, je bil zaposlen pri podiranju stavbe posestnika Kožuha v Škofji vasi. Nenadoma se je podrla zidovje in pokopalo pod seboj Zagozdo. S hudimi poškodbami so ga izvlekli izpod ruševin in spravili v celjsko bolnišnico.

Kolesar se zaletel v vogel hiše. 20 letni Jože Lapuh iz Lok v Zagorju ob Savi se je peljal na kolesu, da bi ga prijavil na občini. Ko je privozil po klanecu pri Polcu, je zadel na otroke, ki so se odpravljali na izlet. Zgubil je duhaprisotnost in pozabil zavreti kolo. Kolo je zapel preveč na desno, treščil v vogel Miheličeve hiše ter obležal nezavesten. Poleg hudih poškodb na rokah in nogah si je revež, ki je težko hodil, še pretresel možgane. Starši so mu oskrbeli kolo, da bi se preveč ne mučil s pešhojo.

Pri popraviljanju strehe padel in se ubil. V Mojstrani na Gorenjskem je popraviljal streho na gospodarskem poslopju v deževnem vremenu posestnik Franc Košir. Naenkrat mu je zmanjkalo tal pod nogami, padel je v globino in se ubil. Zapušča ženo in nedoraslega sina.

Kolesar smrtno ponesrečil pri trčenju z avtomobilom. Tone Kuralta, 16 letni pomožni žagarski delavec iz Godešiča pri Škofji Loki, se je peljal na kolesu in ni vedel, da vozi za njim osebni avto. Ker je obračal kolo po cesti, je prišlo do trčenja. Kolesar in avtomobil sta se zarila drug v drugega. Kolo je poglgnal sunek več metrov visoko. Kuralta je poglgnalo na avtomobil in od tam je padel na tlakovano cesto ter umrl radi prehudih poškodb.

Žrtev neprevidnega ravnanja s staro patrono. V Deseniču pri Črnomlju je našel v domačem sadovnjaku staro patrono 34 letni Leopold Agnič. Vzel je kos železa in začel tolči po naboj, ki se je razletel in je raztrgal neprevidnežu dlan leve roke. Poškodovan se je zatekel v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu.

Čudna pota strele. V štangarskih Poljanah pri Litiji je udarila med nevihto strela v trgovino g. Makovca iz Litije in jo močno poškodovala. V stenah je izvrtala za palec debele luknje, razbila nekaj šip, švigala iz ene sobe v drugo, razsvetlila kuhinjo in od tam izginila na prosto. Vsi, kateri so bili ob udaru strele v hiši, so preživeli nekaj groznih trenutkov, vendar se nobenemu ni zgodilo kaj hudega.

Nova pošta na Polensaku. Dne 1. julija je bila otvorjena na Polensaku nova pošta z brzojavom in telefonom. V kraju samem se bo dostavljala pošta, za širši okoliš pa bo oskrboval dostavitel selski pismonoša.

Za nov in zelo potreben vodovod v Zabukovci pri Celju bo prispevala banovina 30.000 dinarjev.

Posnemanja vredno. Naš list je že poročal, da bodo zgradili nov železobetonski most čez Bistrico pri St. Petru pod Svetimi gorami, kojega stroški so predvideni na 271.693 din. Licitacija za oddajo del se bo vršila 9. julija. Podjetnik, kateri bo izdajal dela, se bo moral pismeno zavezati, da bo zaposloval pri delu predvsem delavce iz občine St. Peter in jih izbral iz vrst onih, katere ima na razpolago odbor za preložitve klanca Skopečno pri St. Petru pod Svetimi gorami.

Sestanek »Slovenske dijaške zveze«, ki je bil prvotno namenjen v Ptuj in bil odpovedan, se bo vršil v drugi polovici julija v Kamniku na Gorenjskem.

Prosvetna zveza v Mariboru sporoča, da bo s 1. julijem uvedla v svoji pisarni poletno nedeljeno uradovanje od 7 do 12.

Sanatorij v Mariboru: Tyrševa ulica 19, tel. št. 23-58, je najmoderneje urejen za operacije. Enteroklinar za izpiranje debelega črevesa! Vodja specialist kirurg dr. Černič.

Požari

V Arji vasi pri Petrovčah je zgorel iz neznanega vzroka velik kozolec veleposestnika Ivana Ježovnika. Ogenj se je hitro razširil na vse poslopje. Na pomoč pribrzeli gasilci so obranili sosednja poslopja. Škoda znaša 160.000 din, ker je bil kozolec poln sena, slame in raznih vozov ter poljedelskega orodja.

Na spodnjem Dravskem polju je zajel ogenj gospodarsko poslopje posestnika Martina Repi-

ča. Radi vetrovnega vremena se je ogenj hitro razmahnil na bližnje stanovanjsko poslopje. Zgoreli so vsi pridelki in svinje. Veter je zanesel iskre na kakih 150 m oddaljeno domačijo posestnika Franca Bezjaka, kateremu je povsem zgorela hiša. Gasilci so imeli težavno delo, ker je primanjkovalo vode. Skupna škoda znaša sto tisoč dinarjev.

V Ljubljani v Linhartovi ulici je ogenj, ki je nastal iz neznanega vzroka, uničil podstrešje in deloma poškodoval parno lokomobilno ter razno orodje in leseno opremo Ravnikarjeve žage. Škoda znaša 50.000 din in je le delno krita z zavarovalnino.

Pri Sv. Martinu pri Vurbergu je požar popolnoma vpepelil gospodarsko poslopje posestnika Franca Ekarta. Dvema najemnikoma, ki stanujeta v Ekartovi hiši, je zgorelo nekaj lesa in orodja, katerega sta hranila v prizadetem poslopju. Pogorelec je oškodovan za 27.000 din.

V Levcu pri Celju je zgorel velik kozolec posestnika Repinška in njegove sestre. Gasilci so ohranili sosednja poslopja. S kozolcem je zgorelo vse seno, nekaj voz in gospodarskega orodja. Sumijo, da gre za požig, ker je uničil požar nekaj dni poprej Ježovnikov kozolec.

Sredi popoldneva se je pojavil rdeči petelin v kozolecu-dvojniku, ki je bil last posestnika Štupnika iz Spodnje Slivnice pri Grosuplju na Kranjskem. Kozolec, v katerem je bilo precej detelje, je pogorel do tal. Gasilci so komaj preprečili, da se ni razširila nesreča na sosednja poslopja. Pogorelec je precej oškodovan, ker je zavarovalnina malenkostna.

V Prelesju pri Novem mestu je spal na žagi posestnika Petra Vadroniča 47 letni kočar Viktor Rožanc iz vasi Breg pri Litiji. V noči je zažgal neznan zločinec žago. Ko je bilo poslopje v plamenih, se je Rožanc zbudil zavoljo prasketanja ognja in je po velikih naporih prilezel do neke tline, skozi katero je skočil iz goreče žage. Vkljub rešitnemu skoku se je tako hudo opek, da so ga prepeljali v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu, kjer upajo, da mu bodo oteli življenje.

Od petih vlomov v eni noči je rodil samo eden uspeh. V noči na 26. junij je bilo izvršenih po Mariboru ter okolici od ene tolpe kar pet vlomov, od katerih pa je vrgel samo eden plen. Na Pobrežju so vdrl drzni neznanec v trgovino Zamude, kateremu so povzročili 12.000 din škode. Za tem vlomom so bili isti zlikovci še štirikrat na delu. Vlomljeno je bilo v pisarno odvornika dr. Komavlija, kjer so vlomilci odprli celo težko železno blagajno, ki pa je bila prazna. Nato so obiskali storilci brezuspešno zavarovalnico »Fenix«, Kmetijsko zadrugo in g. Pihlerja. Policija je z vso verno na delu, da izsledí drzneže.

V cerkvi okradena. V Mariboru v jezuitski kapeli je zginila ročna torbica, v kateri je bila 1000 din vredna zlata ura z dvema pokrovoma, šivljivi Angeli Čepe. Tatvino je izvršilo 16-19 let staro dekle, ki je sedela poleg Čepejeve in jo okradlo.

Prijatelj zaklal prijatelja zaradi starega vžgalnika. V gostilni Mohorko na Zg. Polskavi sta

obeh straneh obrastla z grmičevjem. Avto je ustavil in počakal na popolno temo.

V temi se je Klavs peš bližal vasi. Pred vasjo je zavil na stezo, ki je vodila proti pokopališču. Srce se mu je skrčilo, ko je stopil v dom mrtvih. Posvetil je na tla z žepno svetilko in počasi šel proti grobovom. Pri prvi vrsti se je ustavil. Tu so bili novejši grobovi. Šel je od groba do groba. Pri zadnjem se mu je srce še bolj skrčilo. Ta je bil večji ko ostali. Vanj so bili zapičeni trije križi. Posut je bil s cvetjem.

Klavsu so se kolena zašibila. Pokleknil je in se sklonil nad gomilo. S čelom se je dotaknil mrzle zemlje.

»Fedor, Nataša, Peter!« je zaječal. »Odpustite! Vaša smrt me je ozdravila.«

Dolgo je ostal ob grobu. Pogovarjal se je z rajnimi in delal načrte. Nazadnje je trikrat poljubil gomilo in vstal.

»Z Bogom!« je zašepetal. »Za svobodo svoje domovine ste se borili! Klavs bo nadaljeval vašo borbo! Ukrajina bo spet svobodna!«

V srcu je začutil neko olajšanje.

Pri vratih se je še enkrat obrnil proti gomili.

»Z Bogom — Fedor, Nataša, Peter! Sanjajte o svobodi, ki se bliža!«

Odhitel je proti domu. Ker je bila tema, se mu ni bilo treba bati tega, da bi ga kdo opazil.

Ko je v daljavi zagledal slabotno svetlobo, ki je prihajala iz domače hiše, je vzdrhtel. Kako bo stopil pred očeta in mater, katerima je vsekaj s svojo krutostjo take rane?...

Pri oknu se je ustavil in pogledal v sobo. Oče in mati sta sedela za mizo. Njuna obraza sta bila suha in bleđa. Klavs je povsili oči. Pogled na uboga starša je bil preveč bolesten.

Kot omamljen je stopil k vratom. Tiho jih je odprl in spet zaprl. Obstal je in strmел proti mizi. Ni vedel, kaj bi storil. Čez čas je rahlo zakašljajal.

Starša sta presenečeno pogledala proti vratom. Ostrmela sta.

»Klavs?!« je čez čas zašepetala mati.

Klavs je sedaj skočil proti mizi, pokleknil, sklenil roki in vzkliznil:

»Da, jaz sem! Odpustita!...«

Starša sta se spogledala, nato sta spet pogledala sina. Nista vedela, ali je vse to resnično ali samo privid.

Klavs je spet vzkliznil:

»Oče, mati — odpustita svojemu izgubljenemu sinu, ki se je vrnil!«

Srei starcev je ob teh besedah objela toplota. Vstala sta in stopila k sinu...

Kdo bi mogel opisati trenutke, ki so sledili? Staršem in sinu se je zdelo, da so na novo oživele...

Farøerski otoki. V tej vojni je zasedla Farøerske otoke, ki so danska last, angleška vojska, ki je sklenila ostati tam tako dolgo, dokler ne bo konec nemškega vpada na danskem ozemlju. Ti otoki sloviyo v prvi vrsti zaradi donosne ovčjereje. Ovce so se na otokih hitro udomačile. Gojijo dve vrsti ovac: črne in bele. Obe vrsti dajeta izvrstno volno in dobro tolsto meso. Farøerski otoki ležijo okoli 300 km oddaljeni od angleške Škotske in približno 500 kilometrov od Norveške. V celoti štejejo 35 otokov, obljudenih pa je samo 17. Nekateri pokri-va skoro vedno gosta megla, drugi pa so izpostavljeni močnim vetrovom. Nekateri so celo kameniti. Na teh se od časa do časa izkrcavajo ribiči. Danci so se na

popivala Zgornjepolskavčana 46 letni Ferdinand Kolar in Franc Trglavčnik. Oba sta delavca in sta bila prijatelja. Sprla sta se radi starega vžigalnika, katerega je posodil Kolar Trglavčniku, da si je prižgal cigareto. Trglavčnik je pospravil vžigalnik v žep in ga ni hotel vrniti prijatelju, ampak se mu je smejal. Iz tega je nastal prepir, ki se je nadaljeval tudi še na potu proti domu. Nekaj deset korakov od gostilne se je zagnal Kolar v mlajšega Trglavčnika, ki ga je pa vrgel po tleh. Razjuten Kolar je potegnil nož, sunil proti prijatelju in ga zabodel v vrat. Zabodeni je še napravil kakih 50 korakov, nato pa je izkrmel, ker mu je prijatelj radi ničvrednega vžigalnika z nožem presekalo žilo odvodnico.

Stršno dejanje ljubosumnega, 27 letni Karel Makovec, sin grobarja iz Strigove pri Ljutomeru, je z nožem smrtno razmesaril iz ljubosumnosti 30 letnega posestnika Viktorja Rašpergerja iz Malega Slatnjaka pri Strigovi in 21 letno Marijo Repovo, posestniško hčer iz Strigove. Zver v človeški podobi, ki je že presedel eno leto v mariborski kaznilnici, je prizadejal Rašpergerju devet ran, Repovi pa štirinajst. Orožništvo je predalo zločinca v sodne zapore okrajnega sodišča v Ljutomeru.

V bolnišnici podlegel poškodb, v Črešnjicah pri Konjicah je bil napaden 40 letni dninar Anton Steble iz Črešnjic. Napadalec so mu zdrobili z udarci s koli lobanjo in je podlegel hudi poškodbi v celjski bolnišnici.

Neznane vlomil v cerkev. V Spitalču pri Motniku na Gorenjskem je v noči na 27. junij vlomil neznane skozi zakristijska vrata v cerkev. Odprl je nasilnim potom vrata v tabernakelj in v nabiralnik. Monštranco in ciborij je pustil, odnesel je le nekaj dinarjev iz nabiralnika. Zjutraj po vladu so našli ljudje v vodi cepin, sekuro, rovnico, žabico in gnojne vile.

Dvojni uboj pred sodiščem. Pred mariborskim kazenskim senatom so se zagovarjali v minulem tednu radi dvojnega uboja: 24 letni kolar Ferdinand Klemenčič od Sv. Tomaža pri Ormožu, 22 letni Tomaž Plohl iz Male vasi pri Sv. Tomažu, 21 letni Jožef Erhatič iz Male vasi in njegov

brat Franc. Našteti so bili 14. februarja pri nekem posestniku v Mali vasi na domači veselici, kjer so pili ter plesali. Prišlo je po stari navadi do prepira. V družbi je bil tudi 38 letni posestnik in oče osmih otrok Franc Vrbnjak, ki se je spril s Plohlom. Gospodar je spravil Vrbnjaka iz hiše, a se je kmalu vrnil v spremstvu Franca Kamenšaka. Ker so se zopet sporekli, so morali vsi iz hiše. Zunaj pred neko kletjo so se spoprijeli. Obtoženi so planili z vilami, ročico ter kolo na Vrbnjaka in Kamenšaka in so ju tako pobili, da sta obležala mrtva. Pred sodniki so se obtoženci zagovarjali s silobranom. Obsodba se glasi: Ferdinand Klemenčič, Tomaž Plohl in Jožef Erhatič vsak na šest let ječe, Franc Erhatič pa na pet let strogega zapora. Obsojenci so se proti visoki kazni pritožili.

Eden največjih sleparjev na zatožni klopi. V minulem tednu se je vršila v Ljubljani razprava proti bivšemu lastniku in ravnatelju »Slovenske banke« Mirku Jankoletu. Obtoženec je bil rojen leta 1896. v Ljubljani kot nezakonski sin in je bil že predkaznovan. V preiskovalnem zaporu je presedel skoraj dve leti. Obtožnica je obsegala 36 s strojem napisanih strani. Jankole je izkazoval svojo banko z nad šest in pol milijona dinarjev na dobrem, medtem ko je bila od ustanovitve zadolžena in so njeni dolgovi v avgustu 1938, ko so jo zapečatili, znašali nad sedem milijonov dinarjev — lepi denarji, za katere se bodo obrisali upniki. Posebno obsežno delovanje je razvijal Jankole s hranilnimi knjižicami, kjer je oškodoval več kot 150 ljudi za skupno nad dva in pol milijona dinarjev. Znal je pregovoriti ljudi, da so mu v letih zamrznjenega denarja prodali svoje hranilne knjižice od raznih denarnih zavodov za hranilne knjižice Slovenske banke, na katere jim je potem izplačeval le neznatne zneske. Med njegovimi žrtvami je veliko malih varčevalcev, delavcev, kmetov, obrtnikov; marsikoga je spravil ob borne prihranke, spravljene skup s krvavimi žulji. V svojem zagovoru je zanikal obtoženi vsako krivdo in zatrjeval, da ni imel namena koga oškodovati. Upal je, da bo banko ozdravil s pomočjo tujega kapitala. Jankole je bil dne 27. junija obsojen za vse sleparije na pet let težke ječe.

Pred 20 leti je obiskal rajni kralj prvič Maribor

Zadnji dan v minulem tednu se je spominjal obmejni Maribor 20 letnice, odkar ga je prvič obiskal rajni kralj Aleksander kot regent. V zmagovalnem pohodu se je podal regent Aleksander v spremstvu ministrskega predsednika dr. Vesniča, ministra dr. Korošca in drugih odličnih osebnosti prvič na obisk v nove pokrajine združene kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Blagopokojni vladar je obiskal najprej Sarajevo in Zagreb ter je bil 27. junija v slo-

venski prestolnici, v Ljubljani. Dne 29. junija je nadaljeval pot v avtomobilu proti severu, povsod z največjim navdušenjem pozdravljen od slovenskih ljudskih množic. Njegova vožnja skozi Slovenijo je od Ljubljane do Maribora odmevala najpristranejših pozdravov in veselih vzklikov naši kraljevi hiši in njenemu tedanjemu predstavniku regentu Aleksandru.

V Maribor se je pripeljal visoki gost zjutraj omenjenega dne Prvi pozdrav so mu pri-

Kratke tedenske novice

Nemški letalski general Loeb, ki je bil najbližji sodelavec maršala Goeringa, se je ubil na Angleškem, ko je bil sestreljen njegov bombnik. General Loeb je poveljeval nemškemu letalstvu pri poletih nad Nizozemsko in Francijo.

Prehrana nemškega ljudstva je v glavnem že zagotovljena do žetve 1941. Nemški pristojni činitelji se zdaj ukvarjajo z načrtom, kako se naj uredi prehrana nemškega naroda za leto 1941 in 1942.

Kancelar Hitler je obiskal v preteklem tednu Pariz. Oglel si je znamenitosti mesta in je bil tudi v Versaillesu, kjer je bila podpisana po svetovni vojni mirovna pogodba.

Francoska vlada se bo začasno preselila iz Bordeauxa v Clermont Ferrand, od koder bo skušala izposlovati pri Nemcih dovoljenje za povratek v Pariz.

Mussolini se je mudil proti koncu minulega tedna na alpski fronti, kjer je razdeljeval vojaška odlikovanja.

Angleži bodo izvajali gospodarsko pomorsko zaporo tudi za področje Francije, ki je zasedeno po nemških četah.

Največja lakota, kar jih pozna zgodovina, grozi Evropi, če se bo vojna nadaljevala, je izjavil bivši predsednik Združenih ameriških držav Herbert Hoover.

Od 5. junija, ko je pričela bitka za Francijo, so imeli Francozi na bojišču samo 55 divizij, čim so jih imeli Nemci 140. Tem so pridružili še 11 oklopnih divizij, da je štela njihova napadalna sila skupaj 151 divizij. Ob koncu bitke za Francijo je imela Nemčija tudi še 80 divizij rezerv.

Po pogodbi o premirju med Francijo in Nemčijo določeno zasedeno ozemlje po Nemcih sega do španske meje. Nemške čete so že zasedle novo začasno mejo in so se pozdravile s španskimi četami.

Pierlotova belgijska vlada v Franciji je sklenila stopiti v stik z nemško za sklenitev premirja med Belgijo in Nemčijo.

Ameriška republikanska stranka, ki je v opoziciji, je izvolila na velikem strankinem zboru Wendela Willkieja za predsedniškega kandidata pri predstojajočih volitvah.

Namesto smrtno ponesrečenega maršala Balba je prevzel poveljstvo nad italijanskimi četami v Libiji maršal Graziani, ki se je izkazal v abesinski vojni.

Predsednik jugoslovanske vlade Cvetković je izjavil zastopnikom italijanskega tiska, da vidi v sodelovanju Jugoslavije z njeno veliko sosedo Italijo enega najmočnejših stebrov srečne bodočnosti narodov v tem delu Evrope.

Ameriški predsednik Roosevelt je podpisal ukaz, s katerim pride tri in pol milijona tujcev v Zedinjenih državah pod policijsko nadzorstvo in bodo prisiljeni oddati prstne odtise.

Iz Besarabije in Bukovine so zbežali pred Rusi vsi tamkaj naseljeni Nemci s svojim voditeljem vred. Nazaj se pa selijo judje, katere je bivša romunska vlada preganjala.

Faroerskih otokih umeli okoristiti z milni na vodo, katerih je zaradi mnogih slapov v tej deželi obilo. Na tem otočju so tudi izvrstni pašniki, sredi katerih so uredili vzorne kmetije. Rast na Faroerskih otokih ni posebno ugodna. Njive rodijo slabo žito. Mnogo pa je tod okoli morskih ptic. Ljudje živijo ponajveč od volne. Ženske pleto nogavice, ki veljajo za najboljše in najtoplejše svoje vrste na svetu. Pred Danci so bili na Faroerskih otokih Angleži, ki bodo pač ostali njih gospodarji do konca sedanje vojne.

Vojni zakoni pred dve-tisočletjema. »Notranja fronta« ni izum naših dni. Če prelistamo Ljvijevo rimsko zgodovino, bomo v njej odkrili, da je stari Rim že v 3. stoletju pred našim štet-

Okrog polnoči se je Klavs poslovil. Starca sta ga spremila do dvorišnih vrat in mu želela božji blagoslov k velikemu načrtu, ki jima ga je bil prej razodel...

Mimo malega pristanišča je kmalu po polnoči jezдила nočna straža kozakov. Ko je peketanje konjskih kopit utihnilo v daljavi, se je na Dnjestrovski gladini zabil čoln, ki se je vse bolj odmikal od ruske strani. Nekaj časa je plaval po sredi reke navzdol, potem pa je zavil proti romunski strani.

V čolnu je sedel Klavs Andrejev, ki je bil sklenil, da se bo zatekel v Romunijo in tam pripravljati vse potrebno za veliko osvobodilno borbo proti boljševiškim rabljem...

K O N E C

Mogočni Jurij

Povest iz domačih hribov

»Brezje dne 22. septembra 1890.

Ljuba Trezika!

Kako se mi smiliš! Ko sem včeraj dobila Tvoje pismo, sem se morala razjokati. Smrt Tvoje matere je zadelo tudi mene, kakor da so meni umrli mati. Saj so

bili tudi meni tako dobri. Rada sem jih imela kakor mater. Molila bom zanje, Tebe pa naj tolaži misel, da si za rajno mater storila, kar si mogla! In še nekaj! Ti nisi tako zapuščen kakor jaz. Imaš dobrega ženina, ki Ti bo pomagal trpeti in pri katerem boš kmalu našla svojo srečo.

Bridko sem se jokala nad zadnjimi besedami Tvojega pisma, ko namreč pišeš, da boš namesto mene poljubila moja otroka. O ko bi ju le enkrat še mogla poljubiti! Srce mi poka od hrepenja za otrokoma. Nobe-nega vidnega spomina nimam nanju; če moreš, odreži vsakemu koderček in mi ga pošlji, da bom imela nekaj od otrok, kar bom lahko poljubovala!

Kar mi o očetu pišeš, me navdaja s skrbjo. Rada bi jim pisala in jih prosila za odpuščanje za vse, kar sem jim bridkega prizadela; ali tedaj bi jim morala tudi reči, da mi je žal, ker sem Jurija vzela; tega pa ne morem, ker bi ne bilo res. Kajti če mi je tudi toliko gorja prizadejal, rada ga še zmerom imam in moje srce je njegovo. Večkrat se mi smili, ker si ne more pomagati, da je tako burjast, in sam največ trpi zaradi svoje hude narave. Jaz ne morem pomagati. Da tudi jaz svoje držim in se mu ne vdam, tega mi nihče ne more zameriti.

Očeta mi lepo pozdravi in, če bi jim bilo huje, mi takoj piši!...

Zaradi sebe Ti lahko le dobre reči sporočam. Gostil-